

Opinion

Vi kan ikke alene overlade det til stat, kommune og arbejdsgiver at bekæmpe racismen og fordommene. Vi må hver især gøre noget, der hvor vi er.

ÖZLEM CEKIC

sidste uge offentliggjorde Institut for Menneskerettigheder en undersøgelse om racisme i Danmark. Det er meget deprimerende læsning.

Selvom mange har haft travlt med at anfægte metoden bag undersøgelsen, kommer det ikke bag på mig, at 84 procent af minoritetsetniske personer angiver, at de har oplevet diskrimination og fordomme på grund af deres etniske baggrund.

Jeg har boet i Danmark de sidste 37 år og har selv gennem årene oplevet både at blive spyttet på, sparket, få hadbeskeder, trusler og afslag på job på grund af min etniske eller religiøse baggrund.

Gennem årene har jeg udtalt mig om så godt som ethvert tænkeligt emne. Mine egne oplevelser med racismen er jeg ikke så meget for at dele med andre. Det skyldes to ting:

For det første ydmygelsen i at fortælle om de oplevelser, hvor man bliver forsøgt udstødt af samfundet. For det andet smerten ved den manglende anerkendelse af oplevelserne. »Du trækker offerkortet,« lyder en typisk reaktion, der i sig selv føles som et overgreb.

Ikke desto mindre har de mange ubehagelige oplevelser gennem årene sat sig dybe spor i mit følelsesliv. Det samme har de for tusindvis af andre danskere, ifølge den nye rapport.

Rapporten kritiseres særligt for at basere sig på oplevet racisme, hvad der naturligvis kan gøres til et spørgsmål om synsvinkel og perspektiv. Gråzoner findes overalt, men når det kommer til racisme, er det tydeligt, at der findes eksempler så grelle, at intet perspektiv kan undskylde dem.

Et af mine tidlige minder om racisme går tilbage til, da jeg var 12 år. Jeg havde lige valgt at bære tørklæde. Det var, fortalte jeg mig selv, et ungdomsoprør, som dog kun varede to år. For skolen var overbevist om, at min far havde tvunget mig, mens min far var overbevist om, at en imam havde påvirket mig.

En dag gik jeg ned ad Falkoner Allé på Frederiksberg. Imod mig kom en ung mand. Hans kinder blev større, mere oppustede. Da

I Danmark har vi ikke racisme. Punktum

vi krydsede hinanden, spyttede han for fuld kraft på mit tørklæde. Jeg hældte vand på tørklædet og rystede hovedet for at få slimklatten af. Men den faldt ikke af, så jeg måtte bruge hånden. Kvalmen arbejdede sig langsomt op fra maven til munden. Klatten havde nu sat sig på min hånd og på mine bukser, fordi jeg prøvede at tørre det af. Jeg måtte overgive mig og brækkede mig på gaden. Kvalmen kan jeg stadig mærke i dag.

Heller ikke som voksen går man fri.

På vej ned ad rulletrappen i Illum råbte en mand bag mig »flyt dig, din perker«. Inden jeg kunne reagere, sparkede han mig på lænden. Jeg mistede balancen og faldt ned ad trappen. Jeg råbte højt, at han ikke skulle sparke til mig og kalde mig for perker - i håb om, at nogen ville gribe ind. Det var der ingen, der gjorde. Hverken kunderne eller vagten, der fik øjenkontakt med mig. Jeg var 22 år.

Jeg skriver ikke denne kommentar for at

Jeg abonnerer ikke på fortællingen om, at Danmark er et racistisk land, eller at der er strukturel racisme.

få medlidenhed. Jeg gør heller ikke mig selv til et offer. Jeg er blevet det. Det har jeg flere gange fået rettens ord for. Flere gerningsmænd har fået polititilhold og er blevet straffet for deres handlinger.

Jeg skriver kommentaren for at sætte spørgsmålstegn ved det snart gængse mantra om, at vi ikke har racisme i Danmark. Der er mennesker, hvis handlinger er racistiske. Men jeg vil alligevel ikke kalde dem racister, for jeg tror ikke på, at folk bliver mindre hadefulde ved at blive kaldt racist.

Derfor har jeg i årevis opsøgt mennesker, som sender mig hademails, med dialogkaffe. Jeg vil oprigtigt gerne forstå, hvorfor de har så stærke holdninger til mig, selvom de ikke kender mig.

Jeg abonnerer ikke på fortællingen om, at Danmark er et racistisk land, eller at der er strukturel racisme. Det budskab gentager jeg også, når udenlandske medier ringer for at spørge om ghetto-, burka- eller koranloven.

Men vi kan ikke tillade os at negligere de mange oplevelser, som folk har af racisme. For de bunder i fordomme, der er til stor fare for sammenhængskraften i landet. Fordomme, der vel at mærke eksisterer i majoritets-såvel som minoritetsbefolkningen, men som vi alle bærer et ansvar for at gøre op med.

Vi kan ikke alene overlade det til stat, kommune og arbejdsgiver at bekæmpe racismen og fordommene. Vi må hver især gøre noget, der hvor vi er. Vi må alle tage et ansvar for at bygge bro til hinanden og insistere på samtalen. Det vigtigste er, at vi ikke må kigge væk eller blive tavse.

Det er samtidig en påmindelse om, at selv dialog har sine helt naturlige grænser. De mennesker, der kun kan finde afløb for hadet og fordommene ved at bryde loven og bruge volden som et kommunikationsmiddel - ja, de kan få lov til at drikke dialogkaffen med politiet.

Özlem Cekic er generalsekretær for Brobyggerne - Center for Dialogkaffe og fhv. medlem af Folketinget for Socialistisk Folkeparti. Hun er dog ikke længere medlem af partiet